

BLOŠKI TEKI '76

RAZPIS

TEMELJNA TELESNOKULTURNA SKUPNOST CERKNICA
PRIREJA V NEDELJO, 8. FEBRUARJA 1976

2. BLOŠKE SMUČARSKE TEKE

Start in cilj tekov bo v Novi vasi in sicer:

I. BLOŠKI TEK na 30 km — start ob 9.30

II. TRIM TEK na 7 km — start ob 10. uri

POGOJI:

- Za udeležbo na Bloških tekih ni starostnih omejitvev, zato lahko nastopi vsak, ki želi preizkusiti svoje sposobnosti. Posebej vabimo k prijavi za Trim tek vsa šolska športna društva, ekipe TVD Partizan, tabornike in ostale množične organizacije.
- Prireditelj ne bo ugotavljal telesne sposobnosti za teke, zato vsak prijavljeni nastopa na lastno odgovornost.
- Vsakdo, ki bo sodeloval na tekih, bo dobil pred startom biltén, po prihodu na cilj pa še spominsko značko in topel obrok.
- Nagrade:

Moški tekmovalci so razporejeni v naslednje razrede:

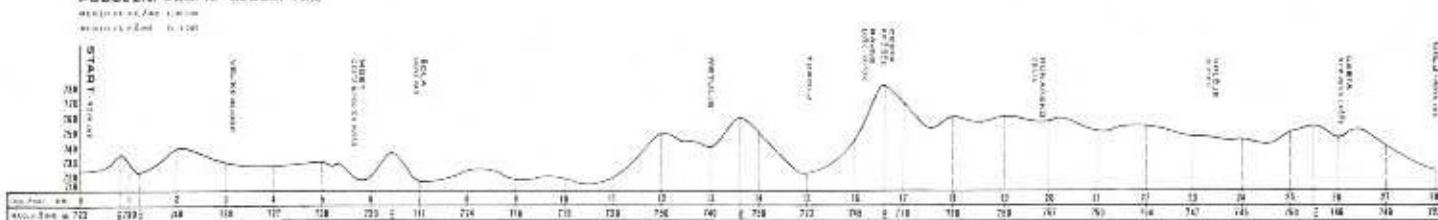
- kategorizirani tekmovalci (obvezna navedba kategorije pri prijavi),
- rojeni leta 1946 in mlajši,
- veterani, rojeni do vključno 1945. leta.

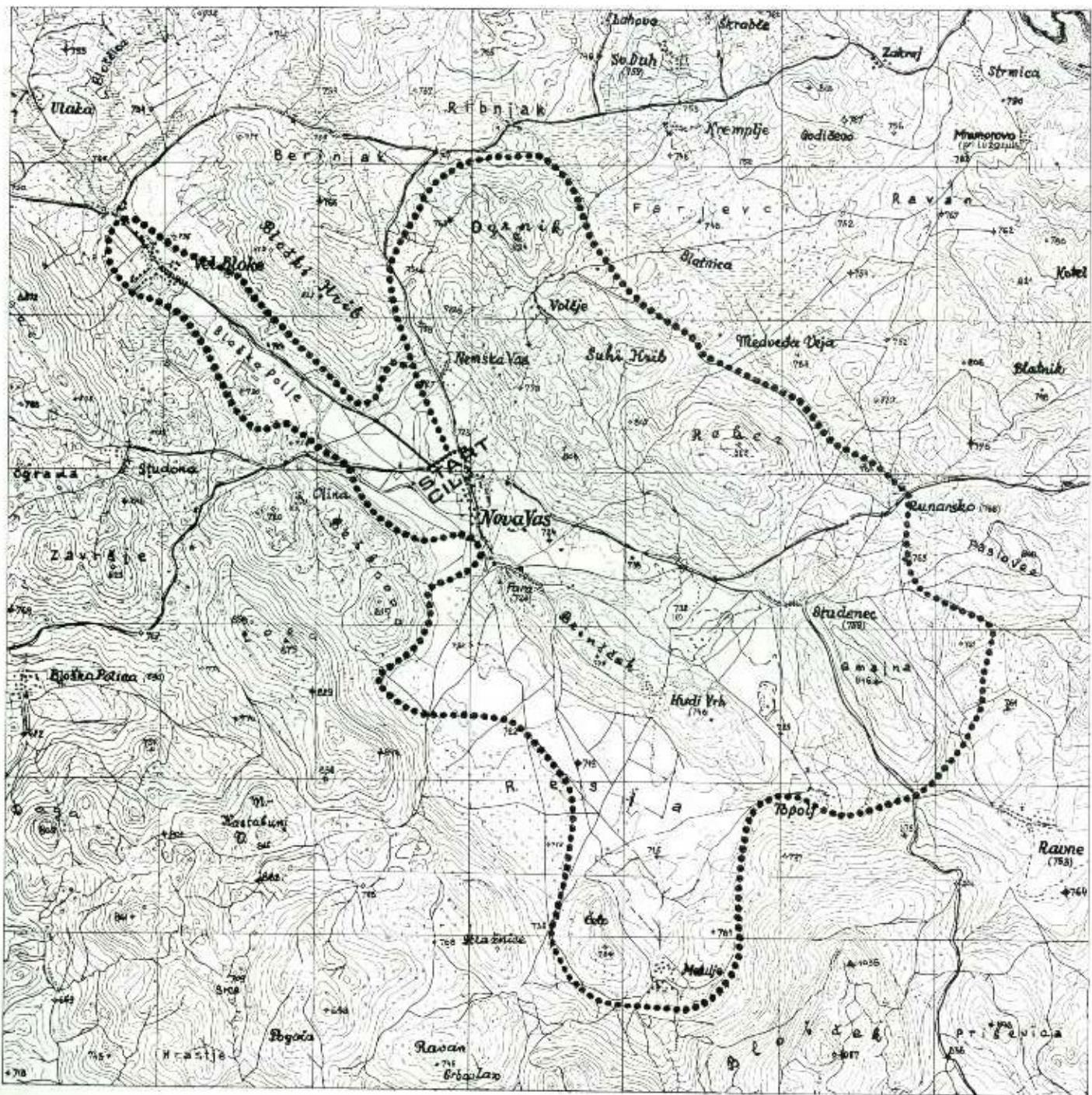
Za vsako kategorijo dobi prvo plasirani zlato, drugi srebrno in tretji bronasto plaketo.

Zenske nastopijo v eni skupini. Najboljše tri tekmovalke dobjijo zlato, srebrno in bronasto plaketo.

- Bloški tek je eden izmed tekov, ki se upoštevajo pri dodelitvi ZLATE TROFEJE VZDRŽLJIVOSTI, ki jo daje revija Antena.
- Prijave pošljite na naslov: Organizacijski odbor Bloških tekov pri TTKS Cerknica, 61380 Cerknica, p. p. 53, do vključno četrtek, 5. februarja 1976 (datum poštne žiga). Istočasno s prijavo vplačajte s splošno položnico na tekoči račun št. 50160-678-99793 pri SDK Rakek tudi startnino in sicer za tek na 30 km 50 din, za Trim tek pa 20 din za posameznika. Odrezek položnice velja kot potrdilo o prijavi za dvig startne številke.
- Vsek udeleženec desetih zaporednih Bloških tekov (teka na 30 km ali na 7 km) dobi posebno spominsko priznanje.
- Teki bodo v vsakem vremenu, v primeru pomanjkanja snega pa bo organiziran ZELENI POHOD na 15 km in 7 km.
- Vsi udeleženci Bloških tekov bodo zavarovani pri Zavarovalnici SAVA Ljubljana, PE Postojna.

PODOLŽNI PROFIL - BLOŠKI TEK

KOMISIJE ZA ORGANIZACIJO »BLOŠKI TEKI 1976«

ODBOR BLOŠKI TEKI

1. Kranjc Franc
2. Kovšca Peter
3. Praprotnik Janez
4. Turšič Franc
5. Lenarčič Edo
6. Zadravec dr. Marica
7. Levec Franc
8. Urbas Ivan
9. Škrabec Franc
10. Korenjak Stane
11. Zidar Stane
12. Petan Franc

ČASTNO RAZSODIŠČE

1. Toni Vinko
2. Kandare Franc
3. Hladnik Jože

A. ORGANIZACIJSKE KOMISIJE

KOMISIJA ZA RAZPIS

1. Kovšca Peter
2. Štefan Ivo
3. Zabukovec Zdravko
4. Anzeljc Drago

SODNIŠKA KOMISIJA

1. Levec Franc
2. Otoničar Janez
3. Hace Vinko

KOMISIJA ZA PROPAGANDO

1. Praprotnik Janez
2. Lavrič Božidar
3. Mazi Drago
4. Levec Božo
5. Strle Franc
6. Pirkovič Andrej

B. TEHNIČNE KOMISIJE

KOMISIJA ZA PRIPRAVO PROGE

1. Turšič Franc
2. Lah Alojz
3. Žurga Ivan
4. Skuk Anton
5. Vengust Aci
6. Kočevar Leopold
7. Lipovec Rajko

KOMISIJA ZA ZAŠČITO PROGE

1. Lenarčič Edo
2. Truden Jože
3. Telič Janez

ZDRAVSTVENA KOMISIJA

1. Zadravec dr. Marica
2. Šmač dr. Anton
3. Kravanja dr. Boris

KOMISIJA ZA PRIPRAVO STARTA IN CILJA

1. Korenjak Stane
2. Ponikvar Rado
3. Ponikvar Danilo
4. Kotnik Janez
5. Zupančič Darko

KOMISIJA ZA OTVORITEV

1. Urbas Ivan
2. Berglez Slavko
3. Mlakar Rudi

KOMISIJA ZA PREHRANO

1. Škrabec Franc
2. Škrabec Alojz
3. Hiti Jože
4. Miklavčič Ivan
5. Usenik Janez

FINANČNA KOMISIJA

1. Zidar Stane
2. Mlinar Danilo
3. Zrimšek Zdravko
4. Mišić Branko
5. Zigmund Tone

PRI ORGANIZACIJI IN IZVEDBI ŠE SODELUJEJO

- Občani Bloške planote
- TVD Partizan Nova vas
- Smučarski klub Cerknica
- Smučarski klub Stari trg
- Enota teritorialne obrambe
- Turistično društvo Bloška planota
- Cestna služba

REDARSKA SLUŽBA

1. Petan Franc
2. Špitalar Ludvik
3. Brešar Janez

ŠPANSKI BOREC – NARODNI HEROJ

STANE SEMIČ - DAKI

LEGENDARNI PARTIZANSKI VOJSKOVODJA

POKROVITELJ

2. BLOŠKIH TEKOV

5. ali 6. decembra 1941. leta smo dobili na Kožljek sporočilo, naj pride nočnejša patrola v Strmico k Pavliču po štirideset parov smuči in nekaj drugega materiala. V patroli je bilo dvajset borcev, vodil sem jih ja, saj sem bil tudi domačin oziroma znan pri Pavliču na Strmici (Rogovlje). Morali smo biti zelo previdni in računati smo morali tudi z izdajstvom, kajti Pavličeva gostina je stala ob glavni cesti, ki poteče iz Velikih Lašč na Bloško planoto. K Pavliču na Strmici smo prišli okoli desetih zvezcer, kjer nas je čakalo šest Pavličevih fantov oziroma bratov. Bili smo premičeni, premičen in lačni, saj smo z Kožljeka do Strmice gazili sneg polnih osem ur. Zato nam je Pavličeva mama najprej skuhala dobro večerje in nam dobro postregla. Brajte so se takoj lotili dela. Dva sta stražila, drugi pa so v delavnici pritrjevali vezi na smuči. Tako smo si dvajset smuči pripeli na noge, druge pa so domači fantje zmetali v kmēčko peč, da sploh ničke niti mogel ugotoviti, da imamo partizani tu zalogo. Osvobodilni fronti iz Ljubljane smo bili razumljivo zelo hvalični, saj so nam smuči mnogo pomagale; s smučmi smo bili hitri in gibčni...

Iz knjige spominov »Najboljši so padli«
Staneta Semiča-Dakija

Stanislav Semič-Daki, španski borec, narodni heroj, član sveta republike in častni občan občine Cerknica je 13. novembra preteklega leta praznoval svoj 60. rojstni dan. Rodil se je v Velikem vrhu na Blokah. Oče je bil kovač, Stanislav pa se je po osnovni šoli v Novi vasi učil pekarske obrti. Tako je že kot vajenec spoznaval krivčnost buržoazne družbene ureditve predvojne Jugoslavije in s to krivico se vse svoje življenje ni spoprijaznil.

Zato se — namesto da služi kot režimski vojak stare Jugoslavije — z dopusta ni več vrnil v kasarno — ampak ga nekaj mesecev kasneje že srečamo v Španiji, kjer se je do začetka II. svetovne vojne boril v enotah mednarodnih brigad proti Frankovim fašističnim enotam.

Z zvihačnostjo pravega Notranjca se mu je v prvih dneh svetovne vojne posrečilo prebiti do svoje domovine, ki je bila takrat že ogrožena. Julija 1941 ga že srečamo v gozdovih Mokrca, 19. oktobra tega leta že napada Lož, potem pa kot posebljena drznost, neustrašenost in pogum strmo napreduje do komandanta XVIII. divizije. V

tem času je Daki že strah in trepet okupatorjev. 1943 leta že narodni heroj in kot tak eden najbolj iskanih partizanskih voditeljev, ki bi bil za okupatorja živ ali mrtev neprecenljiva trofeja. Ne bomo naštevali njegovih junaštev. O tem piše in bo še pisala zgodovina, o tem se spletajo in se bodo še spletale pripovedke.

Daki je legenda še danes. Danes, ko v povsem novih pogojih samoupravne družbe še vedno ne trpi krivice, ko še vedno zastavlja svoj glas za pravično porazdelitev narodnega bogastva in s tem dosega, da postajajo tudi kraji, ki so v času burne industrializacije postali skoraj opustošeni in prazni, spet živi in razgibani; da se tudi pokrajine kot so Bloška planota, Cajnarje in Žilce, Suha krajina in drugi doslej preveč zapostavljeni deli naše domovine dvigajojo iz umiranja in zaostajanja.

Kot pobudniku ponovnega oživljanja bloške smučarske tradicije mu z nekajmesečno zamudo tudi organizatorji in udeleženci II. bloških tekov čestitamo k jubileju, ter mu želimo še dolga leta zdravja in uspehov.

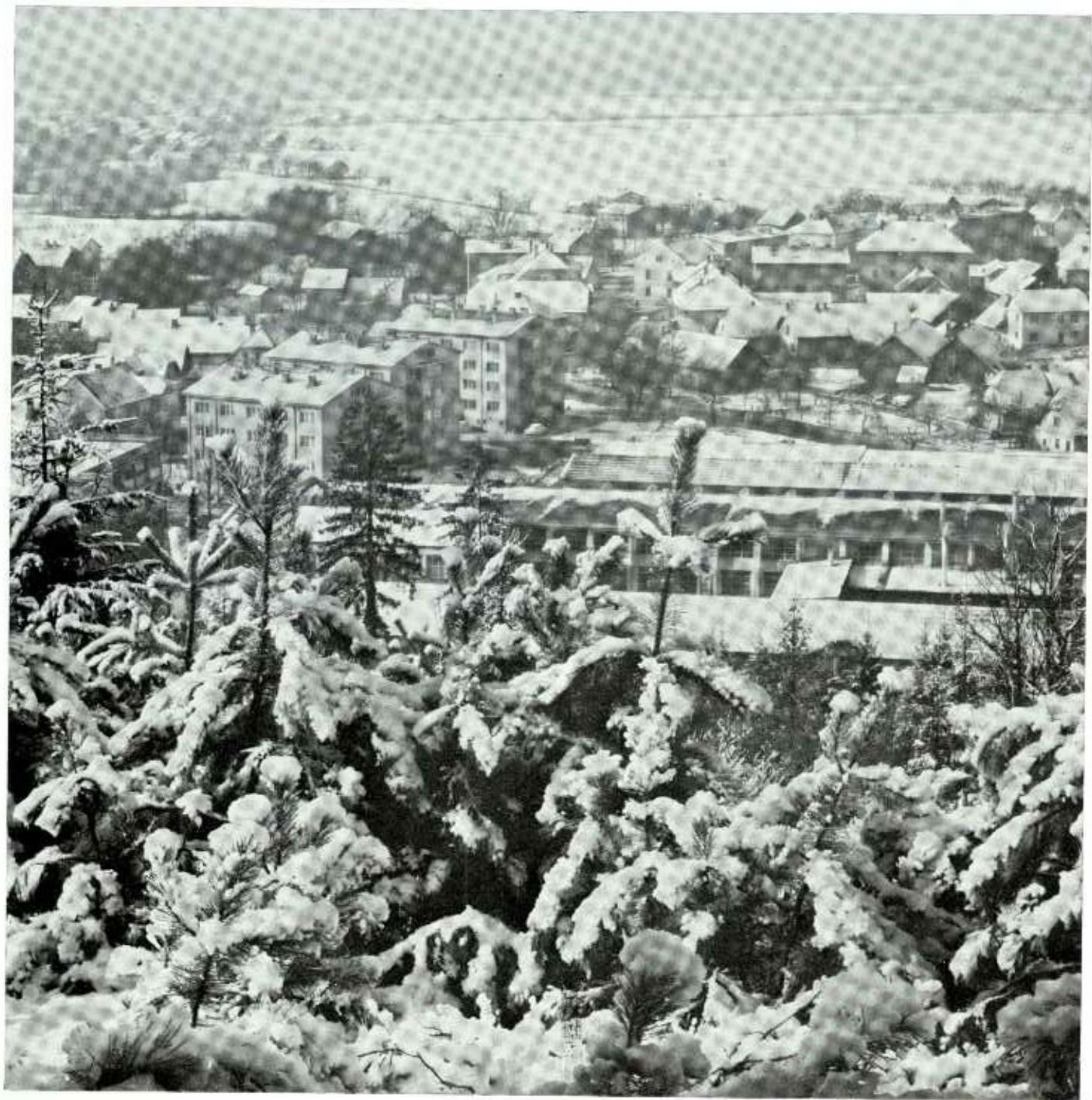
DOBRODOŠLI IN POZDRAVLJENI NA DRUGIH BLOŠKIH SMUČARSKIH TEKIH!

Smučanje ima na Blokah nadvse bogato tradicijo, saj slovijo kot zibelka drvenja na smučeh. To tradicijo želimo in moramo ohraniti!

Kot je pred stoletji pomenilo smučanje Bločanom nepogrešljivo dnevno potrebo, mora tudi današnjemu zmoderniziranemu človeku, ki ga ubija ritem časa, množično rekreativno smučanje pomeniti nepogrešljivo nujo.

Bloški smučarski teki, ki jih letos prirejamo drugič, ki pa naj bi postali tradicionalni, pomenijo spodbudo za oživitev množičnega smučanja na Blokah. Upamo, da se bo vsakdo, ki se bo enkrat popeljal po zasneženih oblih bloških gričih, vedno znova vračal v ta lepi tiki kotiček notranjske dežele. Z razvojem zimskega turizma na Blokah želimo dati tudi novo kvaliteto gospodarstvu tega območja in občine sploh.

Upamo, da se boste med nami dobro počutili in se vedno znova vračali med nas!

PREDSTAVLJAMO VAM OBČINO CERKNICA

Občina Cerknica zajema 48.000 hektarov osrednje Notranjske in šteje nekaj nad 14.000 prebivalcev. V občini je 127 naselij, največja pa so Cerknica, ki je upravno in gospodarsko središče, z 2300 prebivalci, Rakek s 1500 prebivalci in Stari trg — Lož z 890 prebivalci. Naselja so razsuta po Cerkniški in Loški dolini, po Bloški planoti in Vidovskih hribih ter po gozdnati Menišiji.

Ozemlje je bilo naseljeno že v predrimski dobi, o čemer priča več kulturnih izkopanin iz tistega časa. Že tedaj je vodila tovorna pot prek Bloške planote na Hrvaško, v rimske dobi — iz tega časa je tudi precej arheoloških izkopanin — pa je taka pot vodila iz Trsta do tedanje Emone. Cerknica je zato pridobila na gospodarski moči in dobila s tem trške pravice že v 11. stoletju, proti koncu srednjega veka pa je dobil takšne pravice tudi Lož zaradi gospodarske in obrambne pomembnosti.

V preteklosti je prebivalstvo živelo predvsem od kmetijstva in gozdarstva, med obema vojnoma pa je bila jugoslovansko-italijanska meja prek Javornikov dodaten vir zaslужkov (tihotapstvo in prekupčevanje).

Med zadnjo vojno je bilo to ozemlje pomembno zatočišče partizanov in prizorišče številnih spopadov z okupatorji in njihovimi pomagači. Že oktobra 1941 je bil znani napad na belogradistično postojanko v Ložu. Med vojno je bilo požganih 15 naselij, v boju je padlo 514 borcov, 570 prebivalcev s tega območja pa je izgubilo svoja življenja bodisi kot talci, bodisi v internaciji ali ob bombardiranjih. Občina Cerknica ima sedem narodnih herojev.

Po drugi svetovni vojni je doživelu občina Cerknica nesluten razvoj. Iz zelo revnega, zaostalega kmetijskega

področja je ob velikem samoodrekanju in požrtvovalnosti trmastih in samoraslih Notranjcov nastala industrijsko razvita občina, ki dosega danes že okrog 30.000 din narodnega dohodka na prebivalca.

Težišče industrije je v lesni — z veliko in znano delovno organizacijo BREST, Industrija pohištva Cerknica ter v kovinski — s prav tako znano Kovinoplastiko Lož. Razgibano gospodarsko dejavnost pa dopoljujejo tudi druga manjša podjetja različnih proizvodnih dejavnosti.

Ob velikih vlaganjih v zadnjih letih je pričakovati še nadaljnji razvoj industrije na tem območju. S hitrim razvojem gospodarstva sta se močno spremenili tudi socialna in izobrazbena sestava prebivalstva. Tako se delavci, danes že strokovnjaki, uspešno spospijamajo z najbolj zahtevnimi tehnološkimi in organizacijskimi nalogami.

Slabše razvita je kmetijska proizvodnja, vendar ji je prav v zadnjem času posvečena večja družbena skrb in je pričakovati tudi ustrezne sadove. Tudi terciarne dejavnosti kot so trgovina, gostinstvo, komunalne ureditve, turizem in ostalo niso povsem dohajale burnega industrijskega razvoja. Prav v teh dejavnostih, zlasti v turizmu, pa so skrite še neslutene možnosti prihodnjega razvoja.

Redko katera pokrajina ima toliko nedotaknjenih in še ne povsem izkorisčenih naravnih lepot kot ožja Notranjska. Naj jih nanizamo le nekaj.

CERKNIŠKO JEZERO — izreden naravni fenomen: presihajoče jezero, ki leži le dva kilometra od Cerknice pod temnimi gozdnatimi Javorniki. Ko je jezero napolnjeno, obsega 25 kvadratnih kilometrov, v sušni dobi pa jezera skoraj

ni. Cerkniško jezero je že prvim naseljencem pomenilo z ribami dodatni vir hrane, danes pa pomeni oddih in užitek številnim domačim in tujim ribičem in lovcom. Domačini gredo na jezero s posebnimi, doma narejenimi jezerskimi čolni. V zimski dobi, kadar velika vodna ploščad zamrzne, je jezero primerno za množično rekreativno drsanje.

SLIVNICA (1114 m) se vzpenja neposredno nad Cerknico. Na njej je oskrbovan planinski dom, na njenih pobočjih pa so odlična smučišča. Znana je tudi po zbiralnišču coprnic, ki naj bi se shajale v neki globoki jami na vrhu in delale točo.

RAKOV ŠKOCJAN. Cerkniško jezero oddaja večino svojih voda pod zemljo skozi slikovito kraško podorno dolino Rakov Škocjan. Potok Rak se steka pod zemljo v Planinski jami s ponikalnico Pivko, ki nato združena pritečeta na dan kot Unec na Planinskem polju. Zaradi izredne lege, miru, bogate flore in favne, predvsem pa zaradi Velikega in Malega naravnega mostu ter Zelških vodnih jam je postal Rakov Škocjan zaščiten narodni naravni park. Gostišče »Rakov Škocjan« ima tudi prenočišča.

LOŠKA DOLINA, rdeča med vojnama in partizanska v NOB, ima veličasten spomenik revolucije na Ulaki, muzej NOB v Ložu, popolnoma ohranjen grad Snežnik pri Kozariščah, ob katerem je prijazno gostišče, med Ložem in Bloško polico pa je znamenita Križna jama z dvaindvajsetimi jezeri.

BLOŠKA PLANOTA. Bloke so kraška apneničarska planota na višini okoli 700 metrov, ki leži vzhodno od Cerkniškega jezera. Na valovitem površju se menjavajo široke doline, kopasti vrhovi z oblimi in gladkimi pobočji, na katerih so senožeti z redkim drevjem. Posebno značilnost Bloške planote predstavljajo vasi in zaselki, ki so gručasto razporejeni med zaobljenimi bloškimi vrhovi. V 46 takih zaselkih živi 1818 prebivalcev. Največja vas so Velike Bloke s 348 prebivalci, središče Bloške planote pa je Nova vas

z 230 prebivalci, ki so jo med vojno požgali Italijani in je zdaj obnovljena.

Področje je gospodarsko dokaj pasivno, za njegov prihodnji razvoj pa dosti pomeni nova tovarna okovja v Novi vasi, ki jo je zgradila Kovinoplastika Lož, ter povsem obnovljena in modernizirana tovarna gradbenih plošč GRAMEX — TOZD NOVOLIT Nova vas. Dosedanje stanje gospodarstva na Blokah je namreč v veliki meri vplivalo na odsejanje aktivnega mlajšega prebivalstva. Prav prihodnost Blok pa je videti v razvoju turizma, predvsem zimskega, za kar imajo izredne možnosti.

Dolge zime so zaradi višine precej snežene, valovit ne-pogozdeni svet pa je izredno primeren za množično smučanje bodisi na obdelanih progah, še v večji meri pa za turno smučanje. Zato ni naključje, da ravne Bloke slovio kot zibelka smučanja, saj so smuči uporabljali Bločani kot splošno prometno sredstvo že pred vrsto stoletij. Znano je, da je najstarejši izvirni opis smučanja na Blokah podal že Valvasor leta 1689 in tako ponesel ime Bloke in bloške smučarje v širni svet.

Izredne možnosti so tudi za druge oblike turizma: gibanje v naravi (lov, nabiranje gozdnih sadežev, zelišč, hoja itd.), Bloško jezero, ki se pozimi spremeni v veliko naravno drsalno ploščad, kmečki turizem in podobno. Ustanovljen je bloški rekreacijski turistični center, ki bo načrtno usmerjal razvoj bloškega turizma in je z žičnico na LISCU že izpričal svoj prvi večji uspeh.

Ena izmed oblik, ki naj bi pospešila množičnost smučanja na Blokah so tudi bloški smučarski teki, ki naj bi postali tradicionalna in nepogrešljiva množična prireditev.

Na kratko smo vam poskusili predstaviti občino Cerknica, njene gospodarske uspehe, predvsem pa številne naravne lepote, ki so njeno neprecenljivo bogastvo. Upamo, da boste del teh lepot spoznali tudi vi in pričakujemo, da se boste še vračali med nas in da boste pri nas zadovoljni.

LJUDSKE SMUČI NA BLOKAH

«Prav serce se človeku veseli, kader se po debelim snegu in čez visoke zamete, posebno po ravnim (če se preveč sneg ne primlje) urno šmeče potiskanje, skoraj, kar iz skušnje povem, tako hitro, kakor po kopnim, zamore sprehajati.»

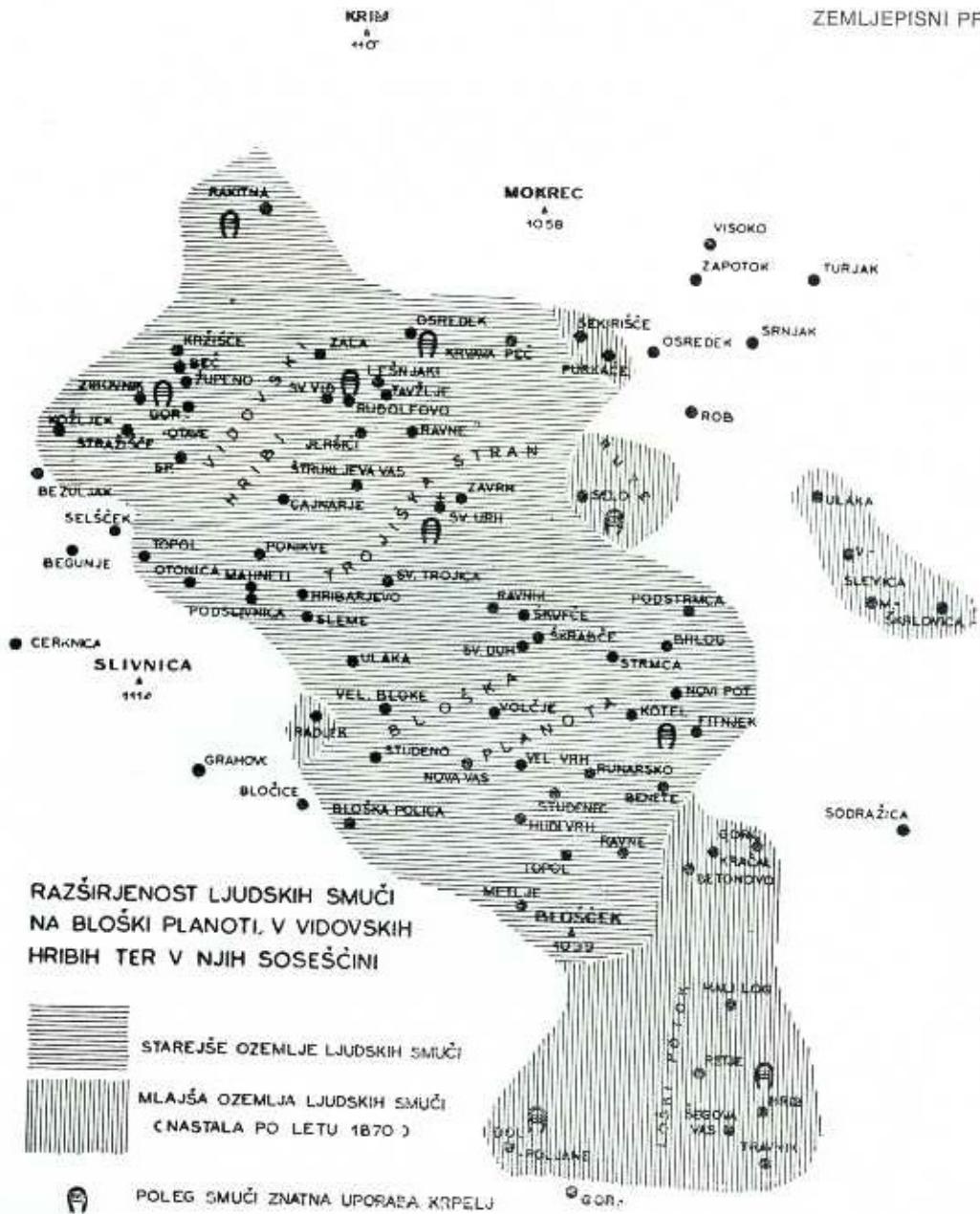
Jožef Bevk-Podgrivarski v Novicah 1845

Med najbolj izrednimi in svojevrstnimi etnografskimi posebnostmi, s katerimi se ponaša slovenski narod, so starodavne bloško-vidovske smuči. Velikanska škoda je, da smo se ovedli njihove izredne vrednosti šele po drugi svetovni vojni, skoraj prepozno. Precej dragocenega etnografskega gradiva pa so vendarle zbrali nekateri pionirji

slovenske etnografije, predvsem Rudolf Badjura in drugi. 1954. leta pa je Etnografski muzej v Ljubljani pod vodstvom BORISA ORLA le izvedel obsežno raziskovalno delo, ki bo otelo pozabi bloško-vidovsko starosvetno smučanje.

ZEMLJEPIŠNI PREGLED OZEMELJ LJUDSKIH SMUČI

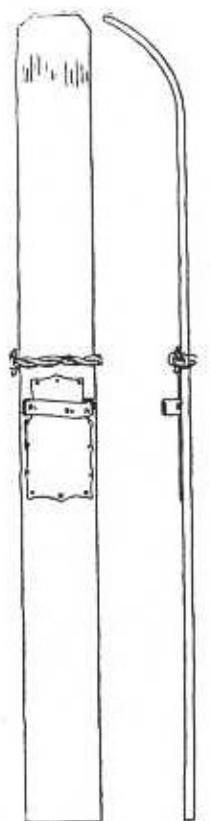
ZEMLJEPISNI PREGLED OZEMELJ LJUDSKIH SMUČI

Starejše ozemlje ljudskih smuči predstavlja predvsem kraški Bloška in Rakitniška planota ter dolomitni Vidovski hribi med obema planotama. Planotast in razgiban svet v nadmorski višini od 600 do 870 m, kjer med senožeti, polji in lazi prevladujejo smrekovi in bukovi gozdovi, ima nad 80 vasi in zaselkov. Prebivalstva se je nekoč ukvarjalo predvsem s poljedelstvom (krompir in žito), z živinorejo, gozdarstvom in izdelovanjem lesne domače obrti. Dobri živinorejci, pa tudi prekupčevalci z živino so zlasti bločanje, saj po ljudskem reku ni sejma, če ni na njem bločana. V obeh predelih je doma lesna domača obrt, suha roba, ki pa je sedaj omejena na izdelovanje zobotrebcev in žlic. Področje je bilo med seboj prometno bolj slabo povezano, pa tudi dandanašnji so razpeljane ceste tako, da ga bolj razbijajo kot povezujejo.

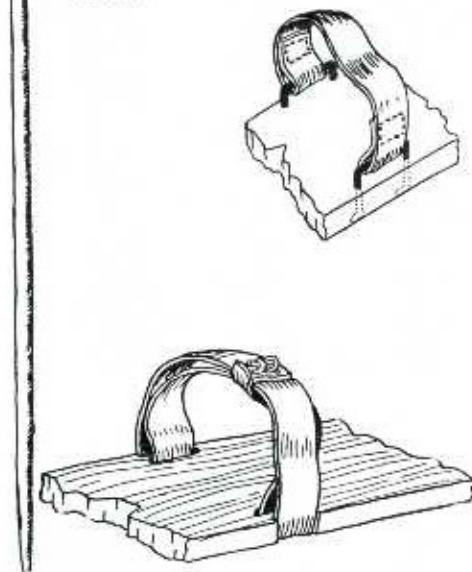
«Na Blokah in v Vidovskih hribih je 9 mesecev zima, 3 mesece pa mráz» (ljudski rek).

Ta rek prav gotovo označuje bloško-vidovsko podnebje, pomeni da imajo gorsko klímo z določenimi elementi kontinentalnega podnebja in da so izpostavljeni močnim vetrovom, da, celo burji, ki ima svoj odmev v ljudskih rekah; burja ima na Blokah svoje mlade; če greš na Bloke, greš vragu v roke. Ljudsko izročilo pripoveduje o hudih snežnih zimah v preteklih časih. Če je prava zima, zapade sneg že v začetku novembra ali pa še prej in obleži do Jurija v aprilu. Višina snega je seve zelo različna, napadlo pa ga je večkrat tudi čez 1,5 m. Ljudje se spominjajo, da je nekoč zapadlo toliko snega, da so hodili po snegu od ene strehe do druge. Burja povzroča velike 4–5 m visoke snežne zamete. Podgrivarski piše v Novicah, da »navadna burja silne zamete dela, skidane poti kmalo spet zusuje in večkrat za pešcam komej toliko sledi odgazi, kolikor pred njim pusti«.

Klimatske razmere, konfiguracija terena in velika razprostranjenost naselij ob slabih prometnicah, odmaknjenošč od javnih institucij (sodišče, trgovina, cerkev) in ne nazadnje sam način življenja (kupčije, lov, gozdarstvo) so v

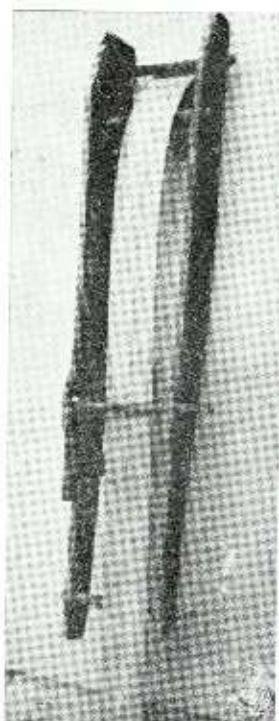
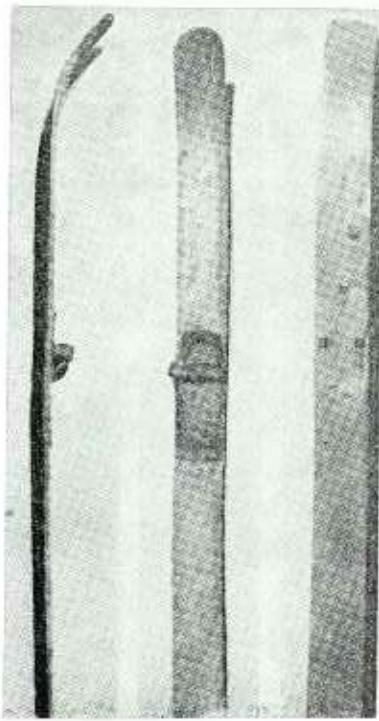
Različni izvedbi stremen pri bloških smučeh

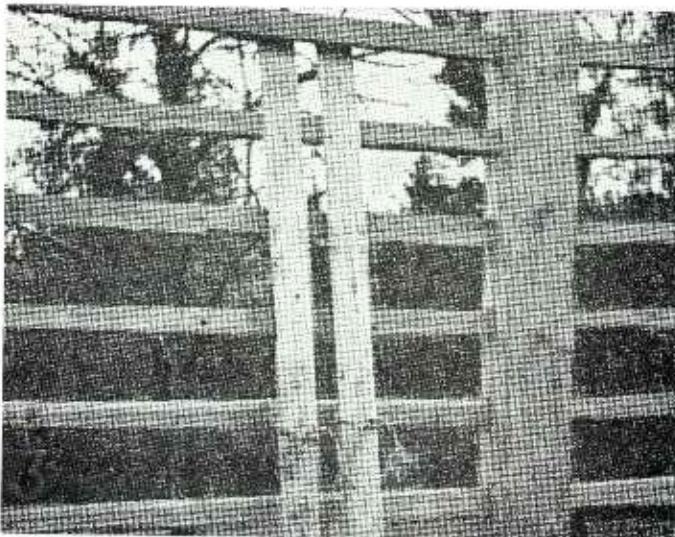
nemajhni meri prispevali, da so se na teh ozemljih uveljavile smuči kot prometno sredstvo.

SMUČI IN NJIHOVI SESTAVNI DELI

Bločanje pravijo paru smuči po starem smači, ponekod smúče, mlajši izrazi pa so: smúcke, smúčke ali smóčke. Kaže, da je zelo starega izvora tudi naziv plohi ali pluohi. V sosednjih Vidovskih hribih in Menišiji pa najdemo poleg zapisanih še izraze smúče, smačnice in celo smúkalce. Na Rakitniški planoti pa je doma izraz smúček.

Krivljenje smuči v krivilniku in med latami v kozolcu

Celotna muzejska zapuščina v domovini in v tujini (na Švedskem, Norveškem, v Avstriji...) nam skupaj z ustnim izročilom le približno opredeljuje dimenzijo smuči in to: dolžina 1,50 m, širina približno 15 cm (starejše smuči so bile nedvomno širše — do 19 cm), debele pa so bile do 2 cm. Dolžina krivine znaša okrog 20 % dolžine smuči, poprečna višina krivine pa je 10 cm. Zavedati se moramo, da so bile bloške smuči preprost domač izdelek, zato se v dimenzijsah nekoliko razlikujejo, otrokom in ženskam so izdelali manjše, fantom in možem pa njim primernejše, večje. Stremena za namestitev čevljev so imela po materialnih virih in ustnem izročilu le funkcijo pritrditve prednjega dela noge ali konice čevlja. Materiali in tehnika izvedbe pa so bili zelo različni.

Vnemar ne smemo pustiti tudi lesene smuške palice, ki je bila zlasti v hribovitih predelih neogibno potreben sestavni del opreme bloškega smučarja. Tej palici na Blokah različno pravijo: palca, kouc, smučni kouc, koučk, rajs, rajsl, pajžl itd. Bila je dolga do 2 m, ponavadi ni bila priostrena, ampak topa, túmpasta.

IZDELovanje smuči

Smuči so Bločanje ponavadi izdelovali iz trdih lesov, najraje iz stare bukovine, ker ima goste in ravne letnice, ker se rada cepi in ker jo je lahko Ukriviti. Ponekod so uporabljali tudi druge lesove, brezovega, ker je masten in redri, čislani pa so bili tudi javorjev, makunčni, hruškov, brestov, jesenov in češnjev les. Palica je bila navadno leskova ali smrekova. Prav po starem so radi poiskali za smuči v gozdu krivo raščeno bukovo drevo, ker ga ni bilo treba še posebej krviti. Z obtesovanjem, obrezovanjem in oblanjem so primerno oblikovali smuči. Ukrivljali pa so jih na zelo različne načine: s parjenjem v ognju, v segreti ali kurjeni peči, na ognju ali v vreli vodi. Tako segrete ali razmehčane smuči so nato vtaknili med dve lati v kozolcu, med dva klina na lestvi, med poprečnima »lajštama« na brani ali na šangi v skedenju, ki jim je sicer rabila pri mencanju prosa. Marsikje pa so si omislili napravo nalašč za krivljenje smuči, imenovano krivilnik.

NA SMUČEH

«Navzdol pa kdor je vajen, se ko blisk po gladki dolini spusti. Tisti pa, ki je na smečeh menj zurjen, se dolge palice posluži, na ktero se navzdol dersaje naslanja.»

Podgrivarski

Osnovna funkcija smuči je bil vsekakor transport in sredstvo za komuniciranje med naselji. Po takih potovanjih pa so Bločanje premagovali tudi strmine, nekateri bolj vešči so prav mojstrsko dričali in zavijali po bregovih, tako se ni čuditi Valvasorjevemu malce pretiranemu navdušenju nad smuško umetnostjo Bločanov.

Posebej je treba omeniti funkcijo smuči kot prometnega

Svetje na smučeh

sredstva: na njih so vozili vodo, drva, suho robo, žito, na posebnih pogrebnih smučeh krsto ipd.

Ob smučeh ne smemo prezreti drugega zelo važnega prometnega sredstva krpelj, ki so jih Bločani in njihovi sosedje uporabljali za daljšo hojo po snegu, ob divjem lovu, ob opravilih v gozdu, posebej tedaj, ko je bil sneg moker.

Z žitom proti mlinu

DRSANJE (SMUČANJE) ZA ZABAVO

Na Blokah in njih sosedstvini je že od nekdaj imela pri drsanju (smučanju) svojo prvo besedo mladina: fantje, dekleta in otroci. Fantje so na priliko šli drsat, da bi se kosali med seboj, da bi se skušali drug z drugim, kdo med njimi bo bolj korajzen, kdo bo huj drsač. Kosali so se med seboj, kdo bo koga prehitel, spretnejši pa so se skušali, kdo bo lepše zaokrožu ali bolje znal krečat. Kdor je pri drsanju padel, so mu fantje zaklicali: »Pa si jo po-grnu.«

Fantje so najraje drsali v nedeljo popoldne, nekaj malega tudi dopoldne, ko so se vračali od maše. Ob delavnikih so večji del drsali zvečer ali ponoči, če je svetil mesec. Dekleta so ponavadi drsala proti večeru, kje na skrivnem, da bi jih ne videli fantje.

Svoj višek je drsanje doseglo na pustni torek »pustn dan«. Pustni torek je bil za Bločane posebno imenitni dan, marsikje je veljal kar za nekakšen praznik vseh drsačev. Etnografi razlagajo tako gorečo vnemo za drsanje na ta dan s kmetovo skrbjo za prihodnjo letino. Pustnemu drsanju na smučeh so, podobno kakor pustnemu plesu, pripisovali čarodejno moč, zakaj po starem praznoverju more nekdo neprekinjeno in dalj časa trajajoče enakomerno gibanje, v našem primeru drsanje, skakanje ali poskakovanje na smučeh, učinkovati na zemljo in njen rodotvitnost, pospeševati rast nekaterih poljskih pridelkov, med njimi zlasti ajde in lanu.

Tebi, stari na pol pozabljeni bloški smučar, ki si nezavedno začel novo in svojevrstno poglavje človeškega udejstvovanja in omogočil pravo svetovno smučarsko gibanje, v spomin, v zahvalo za izjemno predstavitev Slovenije svetu, v tvojo čast, bomo prirejali vsakoletne smučarske teke na Blokah.

Po sledovih tvojih smuči se bo ohranjala v bloški snežni belini skoraj umrla slava bloškega smučarja.

V februarju leta 1954 so stari Bločani tekmovali na prvem patrolnem teku na starih plohlh z eno samo palico

V februarju leta 1955 so mladinci, mladinke in pionirji iz Nove vasi tekmovali v smučarskih tekih

Prvi bloški teki 2. marca 1975

BLOŠKI TEKI '75

POHOD PO POTEH STARIH BLOŠKIH SMUČARJEV (15 km)

REZULTATI:

- A) Članice (vse starosti)
- B) Mladinci (od leta 1954 naprej)
- C) Člani (od leta 1944—53)
- D) Starejši člani (rojeni do leta 1943)

A) ČLANICE

1. Sedej Cenka	SK Bredo	1:10:40
2. Vodnik Marija	Škofja Loka	1:29:32
3. Škrabec Mojca	SK Bloke	1:39:33
4. Ponikvar Hedvika	SK Bloke	1:47:35
5. Škrabec Marija	SK Bloke	1:47:36
6. Simčič Viktorija	SK Bloke	1:47:37
7. Kusturin Marija	Cerknica	—
8. Mele Helena	Cerknica	—
9. Zakrajšek Sonja	Cerknica	—
10. Anzeljc Metka	SK Bloke	—
11. Stepko Bojana	Partizan Vič	—
12. Mišić Ruža	Partizan Vič	—
13. Finci Antonija	Kranj	—
14. Miler Jasna	Ljubljana	—

16. Hladnik Ele	1956	Verd	1:05:29
17. Stevič	1954	JNA	1:06:34
18. Mahne	1957	Cerknica	1:07:10
19. Zakrajšek	1958	Cerknica	1:07:40
20. Repež	1958	Cerknica	1:07:58
21. Rjavec Stane	1954	SK Brdo	1:08:04
22. Gornik	1957	Cerknica	1:08:48
23. Vidmar Srečo	1961	SK Loška dolina	1:09:41
24. Mele Peter	1955	Cerknica	1:09:47
25. Turšič	1957	Cerknica	1:10:20
26. Zabukovec Stane	1957	SK Loška dolina	1:11:35
27. Mirković Miodrag	1955	JNA V. Bloke	1:12:18
28. Prostan Dušan	1955	Zadar	1:12:52
29. Primožič Jože	1955	JNA V. Bloke	1:12:53
30. Kralj	1958	Cerknica	1:13:13
31. Hiti	1958	Cerknica	1:14:12
32. Meden	1955	Cerknica	1:14:24
33. Tekavec Igor	1957	Nova vas	1:14:25
34. Mahne Franc	1955	Cerknica	1:14:26
35. Otoničar	1957	Cerknica	1:15:39
36. Kumar Jože	1962	SK Loška dolina	1:15:40
37. Šturanovič	1954	JNA V. Bloke	1:16:15
38. Vučič	1954	JNA V. Bloke	1:16:17
39. Likar Boris	1954	Vojsko	1:16:29
40. Bogdanovič	1957	NK Cerknica	1:18:12
41. Agič Halil	1955	JNA V. Bloke	1:19:05
42. Kandare Tomaž	1961	SK Loška dolina	1:20:38
43. Župančič Alojz	1957	SK Loška dolina	1:23:01
44. Dimitrov D.	1955	JNA V. Bloke	1:24:31
45.-47. Zalar Dušan	1953	NK Cerknica	1:26:43
45.-47. Knap Srečo	1955	NK Cerknica	1:26:43
45.-47. Tomšič	1954	NK Cerknica	1:26:43
48. Zarič Nedelko	1955	JNA V. Bloke	1:27:28
49.-50. Kebe	1957	NK Cerknica	1:29:57
49.-50. Bajc	1959	NK Cerknica	1:29:57
51. Filipovič	1954	JNA V. Bloke	1:39:37

B) ČLANI 1954 in mlajši

1. Kavčič Janez	1956	Dražgoše	49:33
2. Ivančič Franc	1956	SK Loška dolina	55:39
3. Kraševc Janez	1960	SK Loška dolina	56:48
4. Kandare Peter	1958	SK Loška dolina	57:52
5. Voljč Janez	1957	SK Loška dolina	58:01
6. Starč Drago	1954	Bohinj	1:00:11
7. Doles Stane	1958	NK Cerknica	1:00:35
8. Kmetič Franc	1954	SK Strahovica	1:01:00
9. Tomšič Alojz	1954	VOZD KOT Tacen	1:01:24
10. Jančevnik Drago	1954	SK Bloke	1:02:07
11. Stamenkovič Dragan	1956	JNA	1:02:34
12. Stare Zdravko	1956	Bohinj	1:02:55
13. Kolak Anton	1956	Cerknica	1:03:34
14. Turk Janez	1957	Cerknica	1:03:49
15. Mišić Janez	1954	Nova vas	1:04:13

C) MOŠKI 1944–1953

1. Eržen Zdravko	1950	TVD Kamna gorica	49:38	55.—56. Živkovič	1953	JNA V. Bloke	1:09:21
2. Fister Alojz	1951	Podblica	51:47	57. Kovič Silvo	1949	Ihan	1:09:23
3. Škarabot Miran	1950	Bovec	52:11	58. Kosec Anton	1963	SK Strahovica	1:09:41
4. Mohorič Franc	1953	Podblica	52:24	59. Čehovin Vitomir	1950	Partizan Moste	1:09:58
5. Jelen Jože	1953	KUM Dobovec	52:43	60. Čižman Toni	1949	OZD Kot	1:10:14
6. Šuštaršič Pavel	1953	OZD Kot	58:17	61. Pavliha Boris	1953	Partizan Vič	1:10:26
7. Bajde Branimir	1952	KUM Dobovec	58:51	62. Pfaifler Milan	1951	JNA V. Bloke	1:10:28
8. Šterk Pavle	1952	Olimpija	59:23	63. Belc Ciril	1945	SK Brdo	1:10:37
9. Alič Ivo	1945	IMP Izola	1:00:01	64. Pleško Matjaž	1950	ZMS Verd	1:10:38
10. Sršen Janez	1944	SK Strahovica	1:00:07	65. Saratovski	1952	JNA V. Bloke	1:11:24
11. Škerlj	1953	KK Cerknica	1:00:16	66.—67. Mazi Lojze	1950	Vel. Bloke	1:11:27
12. Turk Jože	1952	SK Loška dolina	1:00:23	66.—67. Mazi Jože	1949	Vel. Bloke	1:11:27
13.—14. Gaši Sahit	1951	JNA V. Bloke	1:00:24	68. Obreza Miloš	1949	NK Cerknica	1:11:34
13.—14. Čolič	1952	JNA V. Bloke	1:00:24	69. Pfeifer Jože	1946	SK Dobrava	1:11:50
15. Rupnik Ivan	1944	Idr. Bela	1:00:25	70. Stankovič	1951	JNA V. Bloke	1:11:54
16. Kosec Anton	1953	SK Strahovica	1:00:40	71.—72.—73. Tomc Ivo	1949	KUD Rožanc Ljublj.	1:12:24
17. Špik Anton	1953	TVD Križe	1:00:45	71.—72.—73. Cerc Peter	1944	KUD Rožanc Ljublj.	1:12:24
18. Kosec Anton	1953	Ljubljana	1:01:40	71.—72.—73. Martinec			
19. Turk Zdravko	1952	SK Loška dolina	1:01:49	74. Ignac	1948	KUD Rožanc Ljublj.	1:12:24
20. Šubic Jože	1944	Škofja Loka	1:02:05	74. Ris Ludvik	1944	Cerknica	1:12:35
21. Bajde Danilo	1953	Tohinj	1:02:23	75. Šuligoj Zmago	1953	Vojsko	1:12:37
22. Maček Franc	1950	SK Loška dolina	1:02:25	76. Jarc Tone	1946	Ljubljana	1:13:08
23. Grom Bogdan	1945	Vrhniška	1:02:44	77. Plevl Cvetko	1947	Iskra Ljubljana	1:13:34
24. Kristane Janez	1953	Škofja Loka	1:02:59	78. Podplatan	1953	JNA V. Bloke	1:14:55
25. Žnidaršič Stanko	1953	SK Loška dolina	1:03:27	79. Ožbolt Darko	1944	SK Loška dolina	1:14:59
26. Skrbec	1951	SK Loška dolina	1:03:31	80. Oblak Marjan	1953	PD Žiri	1:15:14
27. Jezeršek Franc	1944	Škofja Loka	1:03:43	81. Susman Jakob	1951	ZMS Verd	1:15:18
28. Smakič Bojan	1952	JNA V. Bloke	1:04:11	82. Muha Andrej	1951	Cerknica	1:15:56
29. Vilhar Ciril	1946	Postojna	1:04:12	83. Zabukovec Franc	1959	SK Loška dolina	1:16:34
30. Andelič	1953	JNA V. Bloke	1:04:13	84. Susman Janez	1952	ZMS Verd	1:16:45
31. Ponikvar Rado	1950	SK Bloke	1:04:22	85. Škrabec Alojz	1953	SK Bloke	1:16:55
32. Ponikvar Danijel	1953	SK Bloke	1:04:32	86. Cankar Ljubomir	1953	PD Žiri	1:17:13
33. Stanovnik Stane	1952	PD Žiri	1:04:43	87. Petkovšek Franc	1948	Posavje	1:18:11
34. Kotnik Tomaž	1948	Partizan Vič	1:05:23	88. Vujič	1953	JNA V. Bloke	1:18:12
35. Podobnik Vinko	1952	PD Žiri	1:05:30	89. Beličič Franc	1947	Planina	1:18:13
36. Kemperle Tone	1953	Podblica	1:05:31	90. Kos Marjan	1944	Cerknica	1:19:56
37. Peternelj Jože	1949	Srednja Dobrava	1:05:50	91. Valjavec Stane	1946	TV Križe	1:20:59
38. Markič Tadej	1953	Duplje	1:05:52	92. Jakšič Ilija	1948	Partizan Moste	1:23:39
39. Pogačnik Zdravko	1946	Srednja Dobrava	1:06:02	93. Stefanovski	1953	JNA V. Bloke	1:24:31
40. Jovanovič	1953	JNA V. Bloke	1:03:07	94. Miller Sašo	1949	NK Cerknica	1:26:43
41. Šinkovec Vinko	1945	Ljubljana	1:06:12	95. Strauss	1948	NK Cerknica	1:26:43
42. Sterle Janez	1947	SK Loška dolina	1:06:21	96. Knap Ivan	1952	NK Cerknica	1:26:43
43. Ivanovič	1952	JNA V. Bloke	1:06:29	97. Gornik Franc	1953	NK Cerknica	1:26:43
44. Prezelj Vojko	1945	Logatec	1:03:32	98. Drobnič Slavko	1957	NK Cerknica	1:26:43
45. Eržen Simon	1953	TVD Kamna gorica	1:03:58	99. Škraba Ivan	1947	SK Bloke	1:27:10
46. Bubna	1953	JNA V. Bloke	1:07:02	100. Mandulič	1953	JNA V. Bloke	1:27:28
47. Kalan Milan	1947	TVD Kamna gorica	1:07:09	101. Miklič Anton	1947	Jesenice	1:28:10
48. Hlap Zvone	1951	Ljubljana	1:07:16	102. Kodela Jože	1944	SK Loška dolina	1:40:04
49. Markič Lojze	1950	Duplje	1:07:26	103. Žnidaršič Tone	1949	SK Loška dolina	1:40:05
50. Vidrih	1952	NK Cerknica	1:07:31	104. Čenčur Jože	1951	NK Cerknica	1:41:53
51. Temelj Franc	1952	PD Žiri	1:07:37	105. Mohorič Rok	1949	Ljubljana	1:42:03
52. Princ Alojz	1950	Sred. Dobrava	1:07:42	106. Kodra Vladimir	1950	ZMS Verd	1:43:01
53. Kovačič Anton	1952	JNA V. Bloke	1:08:47	107. Sambolj Branka	1950	Partizan Moste 3	1:43:01
54. Ploskič	1950	NK Cerknica	1:09:01	108. Slamič Urh	1918	Partizan Moste 3	1:43:31
55—56. Juranovič	1951	JNA V. Bloke	1:09:21	109. Kužnik Mitja	1948	Partizan Moste 3	1:43:31
				110. Mele Marjan	1950	Cerknica	1:45:50
				111. Mele Jože	1950	Cerknica	1:45:50

D) ČLANI do 1943

1. Majcen Anton	1935	AK Olimpija Lj.	50:48	39. Dolinšek Adolf	1922	Celje	1:08:13
2. Laznik Avgust	1935	Kum Dobovec	52:56	40. Vavpetič Branko	1934	Kamnik	1:08:24
3. Sitar Janez	1942	TVD Kamna Gorca	53:22	41. Bajc Marjan	1942	NK Cerknica	1:09:01
4. Vodnik Milan	1943	Škofja Loka	54:19	42. Vojvoda Franc	1923	SK Bohinj	1:09:32
5. Beras Franc	1943	PER Ljubljana	55:04	43. Kandare Franc	1929	SK Loška dolina	1:09:44
6. Kovič Jože	1942	SK Ihan	55:11	44. Toplišek Janez	1941	Ljubljana	1:10:19
7. Mrzelj Aleš	1937	Ljubljana	56:04	45. Jenko Slavko	1933	Smlednik	1:10:36
8. Urbas Franc	1933	Ljubljana	56:16	46. Vojvoda Lovro	1940	SK Bohinj	1:12:20
9. Čič Ivan	1936	ZRVS Postojna	56:39	47. Jovič	1935	NK Cerknica	1:12:37
10. Križmarič Pavel	1941	PD Trst	58:12	48. Lužar Igor	1943	Partizan Vič	1:13:03
11. Kovač Franc	1930	SK Brdo	58:22	49. Žvan Jože	1928	SK Bohinj	1:13:11
12. Hren Friderik	1941	Ljubljana	59:27	50. Drobnič Vlado	1936	SK Loška dolina	1:13:17
13. Črne Anton	1933	Ljubljana	59:30	51. Pohlin Franc	1943	Podgorica	1:13:31
14. Hren Ciril	1943	SK Brdo	1:00:19	52. Vas Adolf	1938	Partizan Tezno	1:13:39
15. Sršen Branko	1935	SK Strahovica	1:00:36	53. Jeglič Tone	1935	Ljubljana	1:15:02
16. Lenček Alojz	1934	SK Ihan	1:01:10	54. Lanišek Pavel	1939	Kamnik	1:16:04
17. Cerar Marjan	1943	SK Ihan	1:01:17	55. Debevc Miro	1934	ZRVS Postojna	1:15:07
18. Gregorič Franc	1939	Bohinj	1:01:41	56. Udovič Alojz	1943	Partizan Vič Lj.	1:15:46
19. Gregorič Edo	1941	Kranj	1:01:53	57. Čarne Vladislav	1940	Partizan Vič Lj.	1:16:09
20. Kandare Tone	1936	SK Loška dolina	1:01:55	58. Vranič Gregor	1934	Slovenj Gradec	1:16:14
21. Kovač Lojze	1940	SK Ihan	1:02:03	59. Regavec Florjan	1933	Partizan Dol	1:16:31
22. Strle Zvone	1943	SK Brdo	1:02:15	60. Kamenarič Svetozar	1932	Ljubljana	1:17:09
23. Šepc Tone	1938	SK Loška dolina	1:02:40	61. Marn Anton	1924	Škofja Loka	1:19:27
24. Kastelic Lojze	1933	Ljubljana	1:02:41	62. Ravnik Alojz	1916	Ljubljana	1:19:48
25. Rupnik Alojz	1943	SK Strahovica	1:03:49	63. Mulej Jože	1932	Partizan Dol	1:22:16
26. Kranjc Gašper	1938	Škofja Loka	1:03:58	64. Kotnik Jože	1943	Partizan Vič Lj.	1:22:50
27. Stermetcki Andrej	1939	Partizan Vič Lj.	1:04:56	65. Žokelj Janez	1928	SK Brdo	1:23:39
28. Merčnik Štefan	1941	SI. Gradec	1:04:57	66. Černjak Albin	1941	ZRVS Postojna	1:28:14
29. Krištofelič Franc	1932	SI. Gradec	1:05:08	67. Šepc Jože	1929	SK Loška dolina	1:30:10
30. Miklavčič Ljubo	1936	ZRVS Postojna	1:05:12	68. Martinčič Vinko	1931	SK Loška dolina	1:30:10
31. Strle Jože	1939	SK Loška dolina	1:05:44	69. Bavec Jože	1942	NK Cerknica	1:30:44
32. Marn Peter	1936	Partizan Dol	1:05:47	70. Bašin Miloš	1921	Lek Ljubljana	1:31:11
33. Vilhar Aleksander	1942	ZRVS Postojna	1:05:57	71. Medja Franc	1921	Kolinska Ljubljana	1:34:27
34. Dobre Franc	1942	Partizan Križe	1:07:05	72. Markolčič Rudi	1942	SK Loška dolina	1:40:03
35. Fornezzi Tone	1934	Ljubljana	1:07:09	73. Svelc Ivan	1935	NK Cerknica	1:41:57
36. Korenjak Stane	1942	SK Bloke	1:07:18	74. Kos Stane	1932	NK Cerknica	1:45:55
37. Truden Emil	1939	SK Loška dolina	1:07:34	75. Giaccomelli	1938	SK Strahovica	1:47:03
38. Flajz Danilo	1943	Bovec	1:07:46	76. Finci Marjan	1930	Kranj	1:49:51
				77. Muler Dušan	1923	Ljubljana	1:49:57

Gradivo zbralil:

France Sterle

Božo Levec

Božidar ing. Lavrič

Janez Praprotnik

Design:

Mario L. Vilhar

Tisk:

Aero

Celje 1976

TOZD: pratička